

Asia: VN/2588/2024

Lausuntopyyntö: Arviomuistio kansallisen julkisten hankintojen tietovarannon perustamisesta ja ostolaskutietojen julkaisemisesta

Yleistä

Ovatko arviomuistion nykytilan kuvausta koskevat osiot oikeansuuntaisia ja riittävän kattavia? Olisiko nykytilan kuvausta syytä täydentää joillain näkökulmilla tai tarpeellisilla tiedoilla?

Tarpeet on tunnistettu hyvin laajasti. Hilma olisi luonnollinen kanava, jota kautta hankintojen tiedot siirtyisivät eteenpäin tietovarantoon. Ostolaskudatan osalta tilanne on toinen, olisikin syytä harkita, onko ostolaskudata todella tarpeellinen tieto. Ostolaskut sisältävät myös henkilösidonnaista tietoa, esimerkkinä toiminimiyrittäjät. Ulkomaalaiset ja kotimaiset toimittajat eivät todennäköisesti pysty toimittamaan kaikkea tarvittavaa tietoa. Organisaation kynnyksarvon alle jäävät hankinnat ja niiden ostolaskudata ei ole koko maan mittakaavassa välttämättä järkevää tai kustannustehokasta seurattavaa. Tietovarannon perustamiskustannukset on kartoitettu, mutta yksittäiset organisaation ja järjestelmien vaatimat kulut on jätetty huomioimatta, näille tulisi ohjata tarvittaessa rahoitusta. Lausuntopyyntö ei ole mennyt koko korkeakoulukentälle tai korkeakoulukenttää palveleville palvelukeskuksille. Ehdotan, että korkeakoulukenttä jää tämän uudistuksen ulkopuolelle, koska korkeakoulukentän osuus hankintailmoituksista on melko pieni.

Ovatko arviomuistioissa esitetyt toimenpiteet vaikutuksineen oikeansuuntaisia? Olisiko toimenpiteitä syytä täydentää joillakin näkökulmilla jatkovalmistelussa?

Olisi hyvä laskea tuoko tähän liittyvän hallinnollisen työn ja järjestelmäkustannusten lisäksi vastaavaa hyötyä ja lisäarvoa.

Hankintatietovarannon soveltamisala ja säädösympäristö

Onko hankintatietovarannon perustamisen ja ylläpidon edellyttämät sääntelytarpeet tunnistettu kattavasti?

On.

Onko sellaisia hankintayksiköitä tai hankintoja, jotka erityisesti tulisi rajata tulevan hankintatietovarantoa koskevan sääntelyn ulkopuolelle tai toisaalta sisällyttää siihen?

Ostolaskudata tulisi rajata tämän ulkopuolelle sekä liikesalaisuuksiin liittyvät hankinnat. Korkeakoulut olisi hyvä rajata tämän hankintatietovarannon ulkopuolelle tai mahdollistaa joustava siirtymäaika.

Sisältävätkö hankintayksiköiden ostolaskutiedot henkilötietoja siinä määrin, että niiden käsittely saattaisi aiheuttaa EU:n yleisessä tietosuojasetuksessa tarkoitettun korkean riskin? Jos kyllä, yksilöi, millaisia henkilötietoja tai erityisiin henkilötietoryhmiin kuuluvia henkilötietoja hankintadata voi sisältää.

Laskutustiedoissa on henkilöiden nimiä, henkilötunnuksia, y-tunnuksia, nämä ylittävät arviomuiston perustelut. Direktiivin mukaisesti henkilötietojen (myös nimitiedot) kerääminen perusteetta ei ole sallittua.

Mille organisaatioille tulisi säätää oikeus saada omien tehtäviensä kannalta välttämättömät tiedot hankintatietovarannosta salassapitosäännösten estämättä?

-

Hankintatietovarannon tietosisällöt

Puuttuuko hankintatietovarantoon kerättävien tietojen listauksesta joitakin olennaisia tietosisältöjä?

Ei.

Puuttuuko toimenpiteistä jokin tietosisältöjä ja niiden hyödynnettävyyttä parantava toimenpide?

Ei.

Seurataanko hankintayksikösi hankintasopimusten käyttöä sopimuskauden aikana sopimusjärjestelmän avulla tai muutoin? Onko sopimustietojen keräämiselle esitettävä alustava siirtymäaika riittävä?

Siirtymäajan on hyvä olla mahdollisimman pitkä ja tätä tulisi pidentää.

Näettekö estettä kerätä rakenteisena datana tarjousten vertailuperusteita ja vertailuhintoja/laatupisteitä koskevia tietoja?

Tämän toteutustapa jää vielä epäselväksi ja toteutuksen tulisi olla automaattinen sekä Hilman tietoihin pohjautuva.

Sutela Minna
Lab-ammattikorkeakoulu